Nepodceňujte prevenci ani následnou léčbu zvětšené prostaty

Zvláště po dosažení 50. roku věku by muži neměli zanedbávat pravidelné návštěvy urologa.

Mohou se u nich totiž projevit obtíže se zvětšenou prostatou, které patří k vůbec nejběžnějším

mužským zdravotním obtížím. Časté močení, které je jedním z nežádoucích projevů zvětšené

prostaty, začíná po čase pacienta omezovat v aktivitách, na které byl zvyklý, a má tak negativní

vliv na celkovou kvalitu jeho života.

Ještě podstatnější však je, že neléčená zbytnělá prostata může v krajním případě dokonce vést

až k nevratnému poškození močového měchýře či dokonce ledvin. Další závažné onemocnění,

které prostatu postihuje, je rakovina. Ta má v současnosti již vysokou míru přežití, která se

pohybuje těsně pod hranicí 70 %, i tak se ale jedná o závažné onemocnění, které může ovlivnit

jak délku, tak kvalitu života pacienta. Proto by muži neměli preventivní návštěvy urologa

zanedbávat nebo je dokonce považovat za zbytečné. Prevence a včasné diagnostikování

nemoci je totiž vždy nezbytné k úspěšné léčbě. Preventivní urologickou prohlídku by proto

neměli zbytečně odkládat a ke svému urologovi by se měli objednat co nejdříve.

Co je benigní hyperplazie prostaty

Prostata zdravého dospělého muže má přibližně velikost vlašského ořechu a váží asi 30

gramů. S rostoucím věkem se však velikost prostaty může měnit a zvětšovat. Kromě věku tu

sehrává roli i mužský pohlavní hormon – testosteron, který se na zvětšování prostaty také

podílí. Vlivem hormonálních změn a přirozeného stárnutí tak může docházet k tomu, že se

zmnožují žlázové buňky a také svalová a vazivová vlákna. Díky tomu se celá prostata může

zvětšit až na mnohonásobek své původní velikosti a namísto obvyklé váhy kolem 30 gramů

může vážit až 200 gramů. Toto nezhoubnému zvětšení se označuje jako benigní hyperplazie

prostaty (BHP).

Nepříjemnosti a komplikace… To s sebou nese zbytnělá prostata

Varovných signálů, jimiž na sebe zbytnělá prostata upozorňuje, může být hned několik. Mezi ty

nejběžnější samozřejmě patří obtíže při močení. „Pokud muž trpí hyperplazií prostaty, bývá

poměrně běžnou nepříjemností častější potřeba močení, se zvýšenou frekvencí během noci.

Muži se pak během spánku často budí, aby se vymočili, což má samozřejmě negativní vliv na

jejich spánkový cyklus. Problémy je však neopouštějí ani ráno, kdy je močení naopak obtížnější.

Velice často se totiž dostavuje zeslábnutí proudu moči, takže muži potom mají pocit, že musejí

při vykonávání potřeby vyvinout větší tlak, což může být až bolestivé," vysvětluje profesor

Marek Babjuk, přednosta Urologické kliniky FN V Motole. Zvětšená prostata také ovlivňuje

průchod moči močovou trubicí, respektive ho zpomaluje. Následkem toho se stane, že během

mikce není močový měchýř zcela vyprázdněn, ale zůstává v něm zbytková moč, takzvané

reziduum. Díky tomu se pak měchýř rychleji znovu zaplní a muži tak musí chodit na toaletu

častěji. Další z následků zpomaleného proudu moči je samozřejmě prodloužení doby močení,

ale také vnitřní tlak v močovém měchýři, ke kterému dochází, když se muži snaží silou vytlačit

reziduální moč.

Bez konzervativní léčby musí více než 10 % mužů s BHP podstoupit operaci!

Statistiky hovoří o zvětšené prostatě nemilosrdně. Zatímco do 50 let věku jsou obtíže s benigní

hyperplazií spíše marginální a vyskytují se jen u 13 % mužů,

od padesátky strmě rostou (28 %),

aby kolem osmdesátého a devadesátého roku kulminovaly. Studie uvádějí, že u mužů kolem

devadesátky je už zvětšená prostata zcela běžným jevem, vyskytujícím se takřka ve 100 %

případů. Zvětšená prostata tak představuje nejčastější mužské urologické onemocnění a už

proto by ho pánové neměli podceňovat. Možnosti, jak benigní hyperplazii léčit jsou v zásadě

dvě. Ta první je farmakologická, druhá potom invazivní. Bez konzervativní léčby by více než 10

% mužů s BHP muselo podstoupit operaci.

Prevenci nepodceňujte a akutní problémy řešte včas!

Včasné diagnostikování problému je u většiny zdravotních komplikací nezbytným klíčem

k úspěšné léčbě. Nejinak je tomu i v případě benigní hyperplazie prostaty. Stejně tak jako ženy

mají od mládí svého gynekologa, ke kterému pravidelně docházejí na prohlídky, měli by i muži

mít svého urologa, ke kterému budou preventivně docházet. Pokud chtějí mít jistotu, že budou

veškeré prostatické změny zachyceny včas, je vhodné s těmito prohlídkami začít již po 40 roce

věku. V případě, že se již projevily některé hlavní příznaky zbytnělé prostaty (časté močení,

močení v noci, obtížné močení ráno apod.), neměli by muži

zbytečně váhat a měli by urologa

navštívit co nejdříve. Mají totiž pravděpodobnost hraničící s jistotou, že tyto obtíže jen tak

samy od sebe nevymizí, ale budou se naopak s postupem času zhoršovat. Proto by muži

neměli zbytečně otálet a co nejdříve se objednat k preventivní prohlídce, či případné konzultaci

s urologem. Více informací o tomto onemocnění se dozvíte na stránkách www.cus.cz

Správné řešení z rukou odborníka

Přibližně 70 % pacientů je v současné době léčeno pomocí léků, jimiž lze úplně odstranit nebo

zmírnit převážnou část obtěžujících příznaků tohoto onemocnění. K léčbě BHP se nejčastěji

používají léky působící na hladkou svalovinu hrdla močového měchýře a prostaty (tzv. alfablokátory)

nebo léky zmenšující velikost prostaty (tzv. inhibitory enzymu 5-alfa reduktázy).

Každý z těchto léků má svou indikaci, kterou lékař zvažuje v závislosti na nálezu na dolních

močových cestách, velikosti prostaty, věku a dalších lécích, které pacient užívá.

Zvláštní skupinou preparátů v této oblasti jsou pak tzv. fytopreparáty. Jedná se většinou o

směsi rostlinný extraktů a přírodní produkty, které vědecky dosud ne plně objasněným

způsobem zmírňují některé příznaky provázející zvětšení prostaty. Má se však za to, že působí

obdobně jako některé syntetické léky – vazbou na enzymy v tkáni prostaty. Fytofarmaka jsou

známá a oblíbená u pacientů již dlouhou dobu, protože fytoterapie má své nesporné výhody –

minimální nežádoucí účinky (de facto se omezují pouze na alergické projevy) a dobrou

zkušenost po řadu desetiletí. Pro pacienty je důležité vědět, že se tyto rostlinné přípravky dělí

na tzv. doplňky stravy a volně prodejné léky (léčivé přípravky). U léků (i když jsou volně

prodejné) se v rámci registračního procesu posuzuje účinnost, bezpečnost a jakost ve

vymezených indikacích na rozdíl od doplňků stravy, u kterých je posuzováno pouze složení a

zdravotní nezávadnost.

Článek byl publikován 30. 11. 2015 na portále svet-zeny.cz.